

«ЕСЖ» тауар биржасы» АҚ
Басқармасының шешімімен
2022 жылғы «07» қыркүйектегі
№ 1611 хаттамасы Бекітілген

«Еуразиялық Сауда Жүйесі» тауар биржасы» АҚ биржалық сауданы бұзушылардың тізбесін қалыптастыру ережелері

1. Тарау. Жалпы ережелер

1. Осы «Еуразиялық Сауда Жүйесі» тауар биржасы» АҚ биржалық сауданы бұзушылар тізбесін қалыптастыру ережелері (бұдан әрі – ережелер) «Тауар биржалары туралы» 2009 жылғы 4 мамырдағы Қазақстан Республикасының Заңына (бұдан әрі – Заң) және Премьер –Министр орынбасарының бұйрығымен бекітілген биржалық сауда ережелерінің 131-тармағының 11) тармақшасына сәйкес әзірленді –Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция Министрінің 2022 жылғы 19 шілдедегі № 294-НҚ және биржалық сауданы бұзушылардың тізбесін қалыптастыру және жүргізу тәртібін айқындайды.

2. Осы Ережелерде мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

Биржа – «Еуразиялық Сауда Жүйесі» тауар биржасы» акционерлік қоғамы;

Биржалық сауданы бұзушылардың тізбесі (бұдан әрі – Тізбе) – жасалған биржалық мәмілелер бойынша өз міндеттемелерін орындамаған немесе тиісінше орындамаған, аукцион жеңімпазы деп танылған жағдайда биржалық мәміле жасасудан жалтарған не біліктілік талаптары бойынша, сондай-ақ брокерлік мәмілелер көрсету туралы шартты тиісінше орындамаған әлеуетті өнім берушілер, клиенттер, брокерлер, дилерлер, маркет мейкерлер және дилерлер туралы мәліметтер қызметтер;

әлеуетті жеткізуші – жер қойнауын пайдаланушылардың стандартталмаған тауарларды сатып алуы бойынша биржалық мәміле жасасуға үміткер дилер немесе клиент;

биржалық саудаға қатысушылар – белгіленген биржалық сауда ережелері бойынша тауар биржасында өзара іс-қимыл жасайтын клиенттер, брокерлер, дилерлер және маркет мейкерлер;

индустриялық сертификаты бар дилер – стандартталмаған тауарларды жер қойнауын пайдаланушыларды сатып алу бойынша биржалық мәміле жасасуға үміткер, әлеуетті жеткізуші тауардың отандық өндірушісі болып табылатынын растайтын, Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен берілген тиісті құжаты бар әлеуетті жеткізуші.

Осы Ережелерде пайдаланылатын өзге де ұғымдар мен терминдер Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қолданылады.

3. Тізімді биржа электрондық түрде қалыптастырады және жүргізеді және барлық мүдделі тұлғаларға ақы алынбай танысу үшін қолжетімді.

4. Ережелер мен Тізбе Биржа Басқармасының шешімімен бекітіледі және қолданысқа енгізіледі, жария сипатта болады және интернет-ресурста жариялануға жатады – www.ets.kz.

6. Тізбені жүргізу осы Ережелерге 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша Биржаның интернет ресурсы арқылы жүзеге асырылады.

2. Тарау Биржаның тізбесін қалыптастыру, жүргізу және бекіту тәртібі

7. Тізбені биржа жүргізеді және биржалық саудаға қатысушылардан ақпарат жіберілуіне қарай қалыптастырылады. Жіберілетін мәліметтер өткізілетін биржалық мәмілелер туралы не биржалық мәміленің орындалмағаны және (немесе) тиісінше орындалмағаны туралы құжаттарды қамтуға тиіс.

8. Әлеуетті жеткізуші, индустриялық сертификаты бар дилер, биржалық саудаға қатысушы мынадай негіздер бойынша Тізбеге енгізілуге тиіс:

1) стандартты аукционда өтінімдер есебінің қорытындылары бойынша екінші орын алған адамды қоспағанда, әлеуетті жеткізуші, индустриялық сертификаты бар дилер, жеңімпаз деп танылған биржалық саудаға қатысушы биржалық мәміле жасасудан жалтарған жағдайда;

2) стандартты аукцион тәсілімен өткізілген сатып алу бойынша шартта белгіленген мерзімдерде биржалық сауда-саттыққа қатысуға өтінімді қамтамасыз етуді және (немесе) авансты (алдын ала төлемді) қайтаруды қамтамасыз етуді енгізбеу;

3) биржалық мәмілені орындамау немесе тиісінше орындамау фактісін анықтаған заңды күшіне енген сот шешімі (қаулысы) болған жағдайда;

4) Шартта көрсетілген мерзімдерде Қазақстан Республикасының аумағында сатып алынатын тауарды өндіруді ұйымдастыру жөніндегі міндеттемелердің орындалғанын растайтын СТ-KZ нысанындағы сертификатты иеленген дилер ұсынбаған жағдайда.

9. Әлеуетті өнім беруші, индустриялық сертификаты бар дилер, биржалық саудаға қатысушы Ережелерінің 10-тармағында көрсетілген мәліметтер жіберілген жағдайда тізбеге енгізілуге тиіс.

10. Тапсырыс беруші әлеуетті жеткізушінің, индустриялық сертификаты бар дилердің, биржалық саудаға қатысушының сенімсіздік фактісі анықталған күннен бастап 10 (он) жұмыс күні ішінде не растайтын құжаттарды алған күннен бастап биржаға бірінші басшының немесе оны алмастыратын немесе ол

уәкілеттік берген тұлғаның қолы қойылған, мөрмен расталған мынадай ақпаратты және құжаттардың көшірмелерін жіберуге міндетті:

10.1.әлеуетті жеткізуші, индустриялық сертификаты бар дилер, биржалық мәміле жасасудан жеңімпаз деп танылған биржалық саудаға қатысушы жалтарған жағдайда:

1) заңды тұлға үшін бизнес сәйкестендіру нөмірі, жеке тұлға үшін жеке сәйкестендіру нөмірі;

2) биржалық мәмілені жасау мерзімін көрсете отырып, өтінімдер есебінің және салыстырудың қорытындылары бойынша екінші орын алған жеңімпаз деп тану туралы биржалық мәміле қорытындыларының хаттамалары;

3) хат – әлеуетті жеткізушіден, индустриялық сертификаты бар дилерден, биржалық саудаға қатысушыдан шарт жасасудан бас тарту;

4) индустриялық сертификаты бар әлеуетті жеткізушімен, дилермен, биржалық мәміле жасау мәселесі бойынша биржалық саудаға қатысушымен хат алмасу, екінші орын алған тұлғаның биржалық мәмілеге қол қойғаны туралы хабарлама;

5) Ережелерге № 1 қосымшаға сәйкес нысан бойынша толтырылған ақпарат.

10.2.биржалық сауда-саттыққа қатысуға өтінімді қамтамасыз ету және (немесе) стандартты аукцион тәсілімен өткізілген сатып алу бойынша шартта белгіленген мерзімдерде авансты (алдын ала төлемді) қайтаруды қамтамасыз ету енгізілмеген жағдайда:

1) заңды тұлға үшін бизнес сәйкестендіру нөмірі, жеке тұлға үшін жеке сәйкестендіру нөмірі;

2) жеткізу шартын жасау мерзімін көрсете отырып, жеңімпаз деп тану туралы биржалық мәміле қорытындыларының хаттамалары;

3) сауда-саттыққа қатысуға өтінімді қамтамасыз ету және (немесе) шартта белгіленген мерзімдерде жеткізу шарты бойынша авансты (алдын ала төлемді) қайтаруды қамтамасыз ету ретінде есеп айырысу шотына ақша түспегені туралы клирингтік ұйымның анықтамасы;

4) Сауда-саттыққа қатысуға қамтамасыз етудің енгізілмегенін және (немесе) авансты (алдын ала төлемді) қайтаруды қамтамасыз етуді банк кепілдігімен немесе жеткізу шартында белгіленген мерзімдерде тараптар айқындаған өзге де қамтамасыз етумен растайтын құжат (тар);

5) Ережелерге № 1 қосымшаға сәйкес нысан бойынша толтырылған ақпарат.

10.3. биржалық мәмілені орындамау немесе тиісінше орындамау фактісін анықтаған заңды күшіне енген сот шешімі (қаулысы) болған жағдайда:

1) заңды тұлға үшін бизнес сәйкестендіру нөмірі, жеке тұлға үшін жеке сәйкестендіру нөмірі;

2) заңды күшіне енген соттың шешімі (қаулысы);

3) Ережелерге № 1 қосымшаға сәйкес нысан бойынша толтырылған ақпарат.

10.4. Шартта көрсетілген мерзімдерде индустриялық сертификаты бар дилер СТ-KZ нысанындағы сертификатты ұсынбаған жағдайда:

1) заңды тұлға үшін бизнес сәйкестендіру нөмірі, жеке тұлға үшін жеке сәйкестендіру нөмірі;

2) қосымша келісімдер (болған жағдайда) қоса берілген, индустриялық сертификаты бар тапсырыс беруші мен дилер тарапынан қол қойылған шарт;

3) СТ-KZ нысанындағы сертификатты ұсыну/ұсынбау мәселесі бойынша индустриялық сертификаты бар дилермен хат алмасу;

4) Ережелерге № 1 қосымшаға сәйкес нысан бойынша толтырылған ақпарат.

11. Биржа биржалық сауданың барлық қатысушыларынан, әлеуетті жеткізушіден және басқа да тұлғалардан осы Ережелердің 10-тармағында көзделмеген құжаттар мен мәліметтерден қосымша ақпарат пен түсініктеме сұратуға құқылы.

12. Биржа барлық ақпаратты алғаннан кейін 30 (отыз) жұмыс күні ішінде биржалық сауданы бұзушыларды Тізбеге енгізу туралы шешім қабылдауды қамтамасыз етеді.

13. Осы Ережелердің 12-тармағында белгіленген мерзім осы Ережелердің 11-тармағына сәйкес адамдардан ақпарат алу мерзіміне сәйкес ұзартылады.

14. Әлеуетті жеткізуші, индустриялық сертификаты бар дилер, биржалық саудаға қатысушы сауда режимдерінің ерекшеліктерін ескере отырып көзделген шарттарға сәйкес келмейтін сауда-саттық өткізілген жағдайда және биржалық сауда Ережелерінің 154-тармағында көзделген жағдайларда тізбеге енгізілмейді.

15. Әлеуетті жеткізуші, индустриялық сертификаты бар дилер, биржалық саудаға қатысушы тізбеге 12 (он екі) ай мерзімге енгізіледі.

Тізбеге қайта енгізілген жағдайда, Тізбеде болу мерзімі 36 (отыз алты) айға белгіленеді.

16. Биржалық сауданы бұзушы тізбеден: тұрақсыздық айыбын (айыппұл, өсімпұл) төлеген; Тапсырыс берушіге келтірілген залал болмаған; Тізбеде болу мерзімінің өтуі; шешімнің күшін жою туралы заңды күшіне енген сот актісінің болуы; келісу комиссиясының әлеуетті жеткізушінің, дилердің индустриялық сертификаты бар өтінішін қарау қорытындысы бойынша қабылданған уәкілетті органның шешімі алып тасталады, биржалық саудаға қатысушыны оны тізбеден шығару туралы.

17. Әлеуетті жеткізуші, индустриялық сертификаты бар дилер, биржалық саудаға қатысушы оны уәкілетті органның тізбесіне енгізуге шағымдануға құқылы.

3. Тарау Қорытынды және өтпелі жағдайлар

18. Тапсырыс беруші заңнамаға сәйкес биржаға ұсынылған мәліметтердің дұрыстығына жауапты болады.

19. Осы Ережелердің 10-тармағында белгіленген мерзім өткеннен кейін биржаға жіберілген тізбеге енгізуге қатысты ақпарат пен құжаттардың, мәліметтердің көшірмелері Биржаның қарауынсыз қалдырылады.

20. Мәліметтерді Тізбеге енгізу кезінде мыналар көрсетіледі:

1) индустриялық сертификаты бар әлеуетті жеткізуші, дилер немесе биржалық саудаға қатысушы туралы ақпарат:

индустриялық сертификаты бар әлеуетті өнім берушінің, дилердің немесе биржалық саудаға қатысушының атауы;

резиденттік елі;

Қазақстан Республикасының резиденттері үшін – бизнес сәйкестендіру нөмірі (БСН) (заңды тұлға үшін), жеке сәйкестендіру нөмірі (ЖСН) (жеке тұлға үшін);

Бейрезиденттер үшін – кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыратын заңды тұлғалардың (жеке тұлғалардың) тіркеу деректері;

2) Тапсырыс беруші туралы ақпарат;

3) өткізілген сауда-саттық туралы мәліметтер:

сауда-саттықты жүзеге асыру тәсілі;

сауда-саттық туралы хабарландыру нөмірі;

сауда-саттық жарияланған күн;

сауда-саттық қорытындысын шығару күні;

4) биржалық мәміленің нөмірі;

5) жеткізушіні биржалық сауданы бұзушы деп танудың негізі;

6) биржалық мәмілені бұзу ниеті туралы хабарламаның күні;

7) биржалық мәмілені бұзу туралы хабарламаның күні;

8) сот шешімі/ биржа шешімі туралы мәліметтер:

соттың / Биржаның атауы;

сот/биржа шешімінің нөмірі;

сот/биржа шешімінің күні;

сот шешімінің заңды күшіне ену/биржа шешімінің күшіне ену күні;

9) тізбеден шығару күні.

21. Биржа құпиялылық қағидаттарын сақтай отырып және практикалық қиындықтарды жою және ықтимал жанжалды жағдайлардың алдын алу бойынша тиімді шараларды қолдана отырып, ұсынылған құжаттар мен мәліметтер бойынша тиісті талқылауды жүзеге асыруға кепілдік береді.

**Биржалық сауданы бұзушылардың тізбесін қалыптастыру Ережелеріне
№ 1 қосымша**

Биржалық сауданы бұзушылардың тізбесін қалыптастыруға арналған есеп нысаны
(ұйымның атауы) _____

№ p/c	Атауы немесе аты-жөні (жеткізушінің)	Жеткізушіні сенімсіз деп тану үшін негіз	Орналасқан жері немесе тұрғылықты жері (жеткізуші) туралы мәліметтер (елі, пошта индексі, елді мекені, кеңсенің, үйдің, пәтердің мекенжайы), сондай-ақ телефон, электрондық пошта мекенжайы	Заңды тұлға үшін бизнес сәйкестендіру нөмірі, жеке тұлға үшін жеке сәйкестендіру нөмірі	Сенімсіздік фактісі анықталған күн (жеткізуші)	Құрылтайшылар мен акционерлер, консорциумға қатысушылар, бірінші басшы туралы ақпарат	Ескерту
1	2	3	4	5	6	7	8
1							
2							

Бірінші басшының немесе оны алмастыратын тұлғаның немесе ол уәкілеттік берген тұлғаның аты-жөгі, қолы _____

М. О.

Осы нысанды және байланыс телефонын толтырған жауапты тұлғаның аты-жөні және қызметі _____

Ескерту!

Кесте форматын өзгертуге жол берілмейді.

**Биржалық сауданы бұзушылардың тізбесін қалыптастыру Ережелеріне
№ 2 қосымша**

Биржалық сауданы бұзушылардың тізбесі

Биржалық сауданы бұзушы туралы ақпарат			Тапсырыс беруші туралы ақпарат			Өткізілген сауда-саттық туралы мәліметтер			
Жеткізушінің атауы	Жеткізушінің елі	БСН, ЖСН (бейрезидент – жеткізушілер үшін тіркеу деректері)	Тапсырыс берушінің атауы	Тапсырыс берушінің елі	БСН	Сауда – саттық әдісі	Сауда – саттықты хабарландыру нөмірі	Сауда – саттық жарияланған күн	Сауда – саттықты өткізу күні
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

кестенің жалғасы

Биржалық мәміленің нөмірі	Биржалық мәмілені жеткізушіге қол қоюға жолдау күні	Жеткізушінің қол қоюы үшін мерзімнің аяқталу күні	Жеткізу шартының орындалуын қамтамасыз етуді енгізу үшін мерзімнің аяқталу күні	Биржалық сауданы бұзушыны танудың негізі
11	12	13	14	15

кестенің жалғасы

Сот шешімі/ биржа шешімі туралы мәліметтер				Тізбеден шығару күні
Соттың / Биржаның атауы	Сот/ биржа шешімінің нөмірі	Сот/ биржа шешімінің күні	Сот шешімінің заңды күшіне ену биржа шешімінің күшіне ену күні	
16	17	18	19	20